

דברן קר וחוס דתובה

הורה אחר
ערה ושיעור

החיות דעו

ובטעם שאין חיוב להביא תנור לסוכה כדי שיוכל לשבת בה אף בקור וכדו' כשם שיש חיוב להביא כלי מאכל וכדו' כדי שתיחשב הסוכה כביתו, מבואר בשו"ת מהרי"ח אור זרוע (סי' קצד) שכשהתורה חייבה לעשות דירת עראי, כונתה היתה שיש לבנות סוכה באופן ארעי אף אם דפנותיה אינן מגינות לגמרי, ואף אם גשמים חודרים דרך הסכך, למרות שעל ידי כך יפטר לפעמים מהסוכה, ולא חייבה לשנות את מבנה הסוכה כדי לגרום שלא ייפטר מהסוכה כשדירת העראי אינה מספיקה [ואין חיוב למנוע דברים הנובעים מעצם היות הסוכה דירת עראי]. אמנם, לגבי הבאת כרים וכסתות במקומות הקור, מבואר בביה"ד לקמן (סי' תרמ ס"ד ד"ה מפני) שאם יש לו מקום בסוכה להניח אותם במשך כל החג, חייב להביאם לשם לפני החג ולהניחם שם. וכתב בספר מועדים וזמנים (ח"ח סי' קז) שיתכן שהחילוק הוא מפני שהבאת כרים וכסתות טירחה מועטת היא, וזה כלול בחיוב לדור בסוכה [ראה הע' הבאה], ולפי זה כתב שאם יכול להביא תנור לסוכה בקלות, כבזמנינו, לכאורה חייב לעשות כן, ונשאר בצ"ע [ונפקא מינה גם למזגן במקומות החמים]. ודעת הגר"י קרליץ (חוט שני סוכות עמ' רנט) שאם אין אפשרות לשבת בסוכה בשום זמן במשך כל ימות החג בלא להצטער בישיבה, כגון במקומות שקר או חם מאד בין ביום ובין בלילה, אין הסוכה ראויה לדירה, ונחשב הוא כמי שלא בנה סוכה, ולפיכך חייב לדאוג שיוכל לדור בה ולהכניס לתוכה תנור או מזגן, אך אם ישנה אפשרות לאכול או לישון בה בחלק מימות החג, אינו חייב להביא תנור או מזגן, ובזמן שיצטער לשהות בה, יהיה פטור מן הסוכה ויצא.

א) ע"ז ח"א ס' ק"מ ובה"פ

החיות דעו

ב) ע"ז ח"א ס' ק"מ (ס"ד)

ג) ע"ז ח"א ס' ק"מ (כ"א)

ד) ע"ז ח"א ס' ק"מ (כ"ב)

ה) ע"ז ח"א ס' ק"מ (כ"ג)

א) ע"ז ח"א ס' ק"מ

וה"פ

ד (יג) "מצטער פטור מן הספכה, (יד) הוא ולא משמשיו (טו) אכל בלילה ראשונה אפלו מצטער ח"ב לאכל שם פנייתו (כל כו). אינהו מצטער, (טז) זה שאינו יכול לישן בספכה * מפני הרוח או מפני הנהבוכים והפרעושים וכיוצא בהם (יז) 'או מפני (ד) הרים.

* מפני הרוח. והוא הדין מפני הצנה במקומות הקרים, וקדלעיל בסימן תרלט סעיף ב' בהג"ה. וע"ז בלבוש דאפלו יש לו קרים ובסתות להציל מן הצנה גם-כן יש להקל, דאין כל אדם יכול לטרח בקל לילה להביאם שם ולמחר לפנותם נאם לא דגש לו מקום בספכה להניחם שם לכל ימי החג, וכן מוכח במגן אברהם שם בסעיף קטן ו, דבא"ן זה לא נזכר לפטור מחמת השעם דצנה¹², ע"ז שם. ודע, דהסקמת רב הפוסקים דמצטער פטור אף מאכילה, כמו שפתיח המגן אברהם בשם הפת"י וס"ף, ועל-כן נראה דיש לזהר בזמן הקר שיהא לבוש בגדים חמים כשפוער בספכה, כדי שלא יהיה מצטער מחמת הקר ויהיה חשש ברכה לבטלה¹³.

א) ע"ז ח"א ס' ק"מ

לט פ"ז¹⁷ מי⁴¹ שהחזיק לעשות מלאכת דם או נבילות וכיוצא בהם במקומו ויכנסו העורבים וכיוצא בהן בגלל הדם ויאכלו והרי הם מצירים את חבריו בקולם⁴² וצפופם או בדם שברגליהם שהם יושבים על האילנות פ"ח⁴³ ומלכלכים פירותיהם אם היה קפדן או

חולה שצפופה הזה מזיקו או שפירות שלו נפסדים לו בדם חייב לבטל אותה המלאכה או ירחיק עד שלא יבא לו נזק⁴⁴ מחמתו שהיזק זה דומה לריח בית הכסא וכיוצא בו שאין לו חזקה. (ס"ו) והוא הדין כל נזק⁴⁵ גדול שאין אדם יכול לסגלו.

(ב) למה פאה (1.3)

הפאה נמנת במקנה לקרקע. בדיית ובדקף, בעל
הבית מוריד ומחלק לעניים. רבי שמעון אומר:
אף בחלקי אגונים. אפילו תשעים ותשעה אומרים
לחלק ואחד אומר לבו - לזה שומעין, שאמר
בהלכה.

(א) מה חייב קנייסקי (א"ל)

אפי' ל"ע אומרים לחלק בו, שמענו צ"ס
הגרי"ם ז"ל ש"ס יש הרבה אנשים

בחדר ומהם רולים לפתוח החלון ומהם רולים
לסגור ופסק שצימות החמה הדין עם הרולים
לפתוח ואפי' יחיד יכול למחות שלא לסגור
אפי' ק' רולים לסגור וצימות הגשמים להיפך
והביא ראי' ממשנתנו, ולכאף אין מכאן ראי'
דכאן הוא דין דאורייתא שכלמד מפסוקים
שיש לבצו וגם צדלית ודקל הוא דאורייתא
ונלמד מפסוקים וגם להסוברים שצדלית ודקל
הוא מדרבנן עכ"פ ה"י תקנה מדרבנן מפני
הסכנה דוקא להוריד ולכן אפי' א' יכול
למחות שלא ישנו מהדין א"כ כולן מסכימים
אבל כאן הרי אין דין כיצד יעשו אלא שצדק
כלל בקיץ חם ובחורף קר אבל אם יש סיבה
שרולים לסגור בקיץ או לפתוח בחורף לכאף
מסתבר שהולכין אחר הרוב כמו בכל הדברים
(ע"י מ"צ סי' נ"ג סקנ"ג):

(ב) למה בורה ס"ג

(ג) שפלוני יהיה חזן. ה"ה בכל המינים יכול למחות אפילו בחכם מרבין מורה [מופס ישיבה] ודוקא כשרוצה לקבל אחר אבל אם
מוחה שאינו רוצה שיהיה מרבין מורה צקהל פשיטא שאין צמחמו ללוס ואפילו המיעוט יכולין לבקף לרוב ואפילו ברובה למנות אחר אם
אזמו שרוב הקהל מסכימים עליו הוא עדיף מזה ג"כ אינו יכול למחות ואפשר דאפילו מיעוט יכולין לבקף לרוב לשכור מעולה [כנה"ג] כחצו
האחרונים שזה הדין דש"ע הוא דוקא צימיהם אבל היום שידוע שבעו"ה הרבה מחויקין במחלוקת בלי טעם וריח וכונתם שלא לש"ש אם היו צריכין
לשאל לכל יחיד ויחיד בענין המיניים בין לענין מינוי הש"ץ או מרבין מורה ואב"ד בעיר וכל כה"ג לא היו מסכימים לעולם ע"כ הולכין אחר
רוב פורעי המס ואפילו פסולי קורבי ציניהם [מ"א] ועכשיו המנהג שהולכין אחר ו' טובי העיר או אחר הנבחרים מן הקהל ע"י כל מקום ומקום
לפי מנהגו [פמ"ג] והכל שלא ירבו המחלוקת ואין משגיחין על יחיד והמ"א כתב עוד טעם דלא שיין היום דין דעיכוב יחיד לענין ש"ץ
דדוקא צומניהם שהיה הש"ץ מוציא רבים י"ח בתפלתו או היה יחיד יכול לעכב דאין נעשה שלוחו בע"כ משא"כ עתה שכולם צקיאים רק
הש"ץ הוא לפיטוים אע"פ שאומר קדיש וזכרו אין כל כך קפידא: